

מכינה לחיים מכינה י"ב

פורצים דרך לעתיד

חזון ומטרות

חזון:

מכינה לחיים תיצור **שינוי מהותי בחויית החינוכית של הלומדים בכיתות י"א וי"ב והשפעה על ארגון הלמידה בעתיד** תהליכי פיתוח אישי וחברתי בדגש על **זהות, שייכות וערכים** יהיו חלק משמעותי ומכונן מחיי היומיום של הלומדים. התוכנית תשים דגש על **העברת אחריות והובלה אל הלומדים** ותכין אותם לאתגרים הנכונים להם ביציאתם לחייהם הבוגרים. התוכנית תשאף לקדם **גיבוש ערכים, רכישה והבנה של ידע ופיתוח מיומנויות** והיא תתכתב עם התהליכים החינוכיים המתקיימים בחטיבה העליונה ועם המטרות של התוכנית האסטרטגית של מערכת החינוך לתשפ"ה- תשפ"ו

מטרת התוכנית:

יצירת מרחב להצמחת אנשים ערכיים המעצבים את זהותם האישית והחברתית, ופעילים ומעורבים בחייהם האישיים ובחברה, מחויבים למדינתם. תוך ציודם במיומנויות וכלים שיאפשרו להם התמודדות מיטבית עם מציאות חייהם. תוך ביסוס תפיסת "**הקהילתיות**" והשותפות בבתי הספר והטמעת הלמידה הרגשית חברתית כתשתית מערכתית לכלל פעילות מערכת החינוך.

דווקא עכשיו...

התכנית מאפשרת מתן מענים מותאמים לתקופת "**מלחמת חרבות ברזל**" והאתגרים הנובעים ממנה לפי צרכי אוכלוסיית בית הספר ובהתאם לרוח ההתנדבות והערבות ההדדית הישראלית בימים אלה חיזוק תחושת האמון והאחריות, חיזוק תפיסת "אנחנו" כחברה צבא עם קהילה ברמת כיתה ובית ספר ורשות .

מינהל
חברה
ונוער

תשפ"ה

11.5%

16,826

תלמידי מחזור י"ב
שסיימו לימודים
והמשיכו למכינה קדם
צבאית ושנות שרות

16,826

146,310

כלל תלמידי מחזור
י"ב שסיימו לימודים
בתשפ"ה

עפ"י נתוני אכ"א צה"ל

מינהל
חברה
ונוער

תשפ"ב

תרומת המכינות הקדם צבאיות לשירות משמעותי ולהנהגה חברתית

בקרב בוגרי המכינות יש
פחות באופן ניכר
תופעת נשר וליקויי
שירות

בוגרי המכינות
המשרתים כקצינים
גבוה פי 3%
ממקביליהם

בוגרי המכינות
משרתים בתפקידי
לחימה פי 1.5
ממקביליהם

צמצום פערים חברתיים - 33% מחניכי המכינות הם

מהפריפריה החברתית או אוכלוסיות ייחודיות

בוגרים מעורבים ומשפיעים בחברה הישראלית

מינהל
חברה
ונוער

מספר התקנים במכינות אינו תואם את הביקוש

TheMarker

סופשבוע

**"סגרנו את ההרשמה
ביום שפתחנו אותה":
מכינות קדם־צבאיות נהפכו
לגביע הקדוש של
השמייניסטים**

תהליכי מיון ארוכים ומפרכים, סיכויי קבלה שמזכירים סיירות מובחרות ושכר לימוד של אלפי שקלים — המכינות הקדם־צבאיות הפכו לסמל סטטוס ומשאת נפש בקרב בני נוער בישראל, רגע לפני שהם נשאבים למערכת הצבאית. אבל מה עם אלה שלא יכולים להשתתף בחגיגה?

מינהל
חברה
ונוער

מכינה לחיים מכינת י"ב

חזון ומטרות מוצהרות

תיקון עולם | מיקוד בחברה הישראלית

עוגנים להשגת המטרות

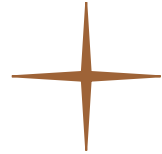
אחריות – מיקוד אישי וקבוצתי | מעורבות והתנדבות – עוגן מרכזי בחיי המכינות |
למידה רלוונטית – זהות, כישורי חיים והכנה לצבא, למידה בשטח ובכיתה

מאפיינים מבניים ייחודיים

אוטונומיה – ניהולית ומבנית | מאפייני הצוות – צוות בוגר המכינות |
בחירה וגיל – בחירה בחיים במכינה ובשלות אישית | החיים בקבוצה – חיים בקבוצה
הטרואגנית

שותפים- משרד החינוך - מנהל חברה ונוער, שלטון מקומי, רשתות חינוך, האגף הביטחוני-חברתי, וצה"ל - אכ"א

מתווים מוצעים להפעלה

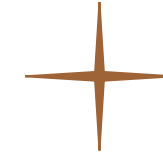
מודל "הסיירת"

גיבוש סיירת תלמידים
נבחרת (לפחות 25%
מכלל השכבה)
שמביעה נכונות
ומחויבות לתהליך
ולוקחת בו חלק פעיל

מודל בית ספרי גמיש

סימון משבצת זמן
אפקטיבית, של שעות
או ימים קבועים
במערכת, בכיתה י"א
ובכיתה י"ב.

מודל חודש ומעלה בי"ב

תהליך מרוכז וממוקד
שמתקיים במהלך
חודש אחד, או כסדרות
שבועיות. הלמידה
מתקיימת בבית הספר
ומחוצה לו

מודולריים

מחולקים ליחידות למידה עצמאיות

פיתוח מיומנויות

מודעות עצמית: הכרת העצמי, זיהוי רגשות ומסוגלות עצמית.
הכוונה עצמית: ויסות עצמי, הנעה עצמית והתמודדות עם לחץ ומשבר.

**מיומנויות
תוך אישיות**

ידע ומודעות בנושאי בריאות, תנועה ופעילות גופנית, אורח חיים בריא, שצירה על בטיחות, הימנעות מסיכונים והתמודדות עמם, התנהגות מינית בריאה.

**מיומנויות
גופניות -
בריאותיות**

**מיומנויות
בין אישיות**

**מיומנויות
קוגניטיביות**

מודעות חברתית: הבנת האחר, זיהוי מצבים חברתיים, רגישות חברתית-תרבותית.

התנהלות חברתית: ניהול קונפליקטים, עבודת צוות, תקשורת וניהול יחסין בין-אישיים.
אוריינות גלובלית: מודעות גלובלית, התנהלות רב-תרבותית ואחריות גלובלית.

חשיבה ביקורתית: קבלת החלטות, גיבוש טיעון.

חשיבה יצירתית: סקרנות ומקוריות, גמישות מחשבתית, יצירת הקשרים חדשים ויישום של רעיונות ויוזמות.
אוריינות לשונית: הבעה בע"פ (הצגת מידע ועמדות), השתתפות בשיח ובדיונים.

המכינה פועלת בשותפות משרד הביטחון- האגף הביטחוני-חברתי, משרד החינוך - מנהל חברה ונוער, וצה"ל - אכ"א

משרד החינוך

תובנות ממודל חלוצים תשפ"ה

התכנית מקנה כלים מעשיים ורלוונטיים לחיים, ומאפשרת לבנות התנסויות וחוויות של "החיים האמיתיים".

תוכן ותכנים במכינה

מיקוד: בנושא אחד או שניים בלבד כגון: התפתחות, אחריות עצמאות, הכרת הארץ, תרבות וכו'
שילוב כלים לחיים באופן מוחשי: המלצה:
להעמיק בתוכן פרקטי – לבנות סדנאות קצרות, עם תרגול, סימולציות וסיפורים מהחיים האמיתיים

משך זמן המכינה

המלצה לקיים את המכינה בחודשים אוקטובר-מרץ, בתהליך קצר ולא שנתי.
צורך ברצף חווייתי ומשמעותי
המלצה: לבנות את התוכנית סביב רצף של חוויה, עשייה והטמעה – כל מפגש צריך להתחבר לעולמו של התלמיד ולתת לו ערך מעשי.

אופן תקצוב

תקצוב הסעות: הסעה מדרבנת לצאת וליזום!

אופן שיתוף התלמיד וקרדיטציה.

יציאה לשטח -תהליך של העברת אחריות לתלמידים.

מרחב אישי לשיח והקשבה

המלצה: לשלב יותר "מעגלי שיח", שיח לא פורמלי עם מבוגרים משמעותיים – אלה יוצרים חיבור רגשי ואמון.

הנעת בתי הספר למהלך

רתימת הצוות החינוכי דמות המוביל
ליווי מקצועי של העברת התכנים ושפת המכינה.
המלצה לשמר את המודל הארצי והמחוזי בהכשרות

מינהל
חברה
ונוער

מכינה לחיים מכינת י"ב

70

תשפ"ה

270

תשפ"ו

500

תשפ"ט

● ערבי

● בדואי

● דרוזי

● חרדי

● ממלכתי דתי

● ממלכתי

מכינת מתן רשת עתיד

מכינת לפיד מודיעין ישיבת בני עקיבא

ברנקו וייס תיכון איתן

מכינת האופק רשת אמי"ת

